

Det handlar om tryggad försörjning

– inte om konkurrens om jobb och ökad utsvetting

General Motors utspel under v. 36 att Opel- och SAAB-fabrikerna i tyska Rüsselsheim och svenska Trollhättan medelst underbudsoffertter skall skicka klasskamrater ut i arbetslöshet är bara att ta bladet från munnen när det gäller den konkurrens som ständigt råder mellan fabriker och arbetarkollektiv. En konkurrens som är skarpast just *inom respektive concern*.

Om GM menar allvar med att *i nuläget* stänga endera fabriken och centralisera produktionen i kvarvarande anläggning, så är det beslutet redan fattat. I det beslutet är det med all säkerhet Trollhättan, med sin avlägsenhet från den europeiska produktionskedjan och marknaden och sin relativa litenhet, som måste sälla sig till industrimuséernas dammiga skara. Detta oavsett om svenska Metall erbjuder lägre löner och längre arbetstid.

Det troliga motivet är att låta de båda fabrikerna presentera program för framtida öknings av exploatering av arbetarna, med ökat tempo, omläggningar av produktionsprocesser och arbetsorganisation och längre arbetstid utan motsvarande löneökning. Med denna rationalisering av produktionen planerad, och att genomföras av respektive fack och anläggningsledning, står sig sedan GM starkare oavsett om de sedan lägger ner den ena anläggningen eller den andra, eller inte någon.

Bakgrunden, förutom det ständiga övergripande motivet att få färre arbetare att producera mer mot mindre betalning, är den knivskarpa konkurrens som råder på privatbilsmarknaden. Det talas om en i runda slängar 30 procentig överkapacitet för det samlade automobilkapitalet i förhållande till köpviljan över världen.

Fackets strategi – krishantering

Fackets policy är i nuläget 1) att skriva gemensamt protestuttalande tillsammans med tyska IG Metall och EMF (European Metalworkers Federation) mot att GM spelar ut två fabriker mot varandra,

2) att sätta sin tilltro till att GM låter "strikt företagsekonomi styra", vad det nu kan tänkas vara, och att "en svensk lösning" då "ligger mycket väl till" (vk:s ordförande

i Trollhättan, Paul Åkerlund i *Arbetaren* 37/04) och

3) att låta fabriker lägga ner och arbetare få sparken och i stället framhäva behovet av "strukturomvandling" med jobb byggda på ny teknik "på bekostnad av andra jobb". Priset arbetarna får betala skall balanseras av en "bra a-kassa och en aktivare arbetsmarknadspolitik" (Göran Johnsson i *Dagens Arbeta* #9 2004). Dessutom upplyser oss samme Göran i *Göteborgs-Posten* 040908 att "den som förlorar den aktuella biltillverkningen får säkert annan produktion".

Göteborg och växellådsfabriken

SAAB:s fabrik i Göteborg har länge stått under samma hot, om än där inte lika uttalat. Hotet blev allt mer aktuellt då växellådsfabriken gick över från att tillhöra SAAB till ett så kallat samarbete mellan GM och Fiat vad gäller motorer och växellådor. Vad samarbetet går ut på är att spela ut de 17 aktuella fabrikerna i Europa mot varandra genom att hävda att de 17 är åtminstone 3-4 fabriker för många – utan att vid tidpunkten nämna vilka.

– Det var tydligt från början att det från chefernas sida handlade om att öka konkurrensen mellan fabrikerna, dvs arbetarna, genom att driva igenom olika effektiviseringar och rationaliseringar – i slutändan att öka utsvettingen av arbetarna, säger en arbetare vid Göteborgsfabriken.

– Det snackas om vi i Sverige hit, och vi i Sverige dit från både fackets och ledningens sida. "Bara vi förbättrar kvalitén, lämnar in mer förbättringsförslag, tänker oss för en extra gång innan vi sjukskriver oss" etc så får fabriken nog finnas kvar. De vill ge sken av att bara vi *vill* och *anstränger* oss, så går det. Men det gick åt helvete med den nya växellådan, den produktionen hamnade i Rüsselsheim (!) trots att de påstod att "vi" var billigare och hade bättre kvalitet. Jag menar, hur trovärdigt är det när cheferna vädjar till våran – just det, våran – vilja när de samtidigt låter ett gäng italienska slipsnissar komma och mäta upp våra maskiner?

Kamp för uppehållet och för bättre arbeten

Om eller kanske snarare när GM bestämmer sig – oavsett om det blir Trollhättan eller Rüsselsheim som "får" fortsätta producera – så gäller det för arbetarna att *slås*. Vid nedläggning att rädda det som räddas kan, det vill säga deras egna uppehälle. Det är ju trots allt det saken handlar om – vill de ha lojalitet, köp en hund, som man brukar säga. Kräv, säg, 5 årslöner med rätt till betald omskolning. Vägrar GM betala, kräv av staten. Vägrar staten, kräv av facket – det är ju till dem vi betalar våra hundrapplappar varje månad år ut och år in. Om Göran Persson vill skjuta till miljarder till motorvägsbygge, som tar längre tid att färdigställa än det dröjer innan nästa nedläggningshot kommer, så strunta i asfalten, ge pengarna till trollhättearbetarna i stället.

Vid fortsatt drift, att vägra gå med på försämringar i arbetsförhållanden och arbetsmiljö. Det är ingen hållbar lösning att ge varken lillfinger eller ena handen i dagsläget – som alla kapitalister, är de inte nöjda förrän de slukat i sig generationer av arbetares hela kroppar och hjärnor. Det är lika bra att säga nej idag.

– Vill de lägga ner idag eller om tre år så spelar det ingen roll hur mycket – *eller lite!* – vi går med på. Vi kan lika gärna ta smällen idag och kräva det enda som gäller i samhället – kontant betalning. De kan ta sina jobb och köra upp i röven, om de ändå bara kräver att vi skall jobba hårdare för en lön som hela tiden halkar efter. Till på köpet med konsekvensen att de sparkar oss en efter en, istället för alla på en gång. Minns de 70 som fick gå i våras – utan vare sig tack eller hej. Dagarna innan de skulle gå fick utvalda arbetare erbjudande om att jobba kvar fram till semestern, men inte med fast anställning. Dessutom lånade företaget in arbetare från Södertälje! I Frankrike hotade arbetarna att spränga sin nedläggningshotade fabrik, och fick långt mycket mer pengar än de annars skulle ha fått, menar samme göteborgsarbetare.

– Fem årslöner skulle vara en "bra a-kassa", med Göran Johnssons egna ord. Och hedern i behåll.